

СБХ, 1504 София, ул. Шипка 6

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Изкуство, думи... 3

Международна дейност 6

Съобщения 9

Съобщения, хроника 11

Изкуство, думи... 13

Оформление
Александър Стефанов

Редактор
Славяна Банкова

На корицата:
Любен Костов –
„Движеша се дървена
машина- чук“,
от изложбата на „Секция 13“

За контакти и реклама:
тел. 02) 944 4141
02) 943 4421
факс: 02) 946 0212

info@sbhart.com
ИнфоСБХ
ISSN 1310-9448

СТО ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЛЮБЕН ГАЙДАРОВ

От 8 юни до 2 юли 2006 год. с голяма ретроспективна изложба Националната художествена галерия отбеляза стогодишнината от рождението на Любен Гайдаров (1906–2006). Изложбата включва над 60 живописни творби, обхващащи повече от шест десетилетия. Някои от тях до момента не бяха напусkali ателието на художника и се показват за пръв път пред широка публика.

Трудно е в няколко изречения да се проследят посоките, жалоните и нюансираните движения на творчество, простираше се в рамките на осем десетилетия. Още по-трудно е да се очертаят измеренията на една личност с толкова значителен принос в художествената история на един малък град и на една национална култура. Любен Гайдаров е един от онези скромни и изцяло посветени на изкуството си творци, които последователно и всеотдайно, извън светлината на прожекторите и звъна на фанфарите, още през петдесетте години на миналия век разчупват могола и диктата на централизирания столичен живот и дават основание на критиката да заговори за „настъплението на провинцията“.

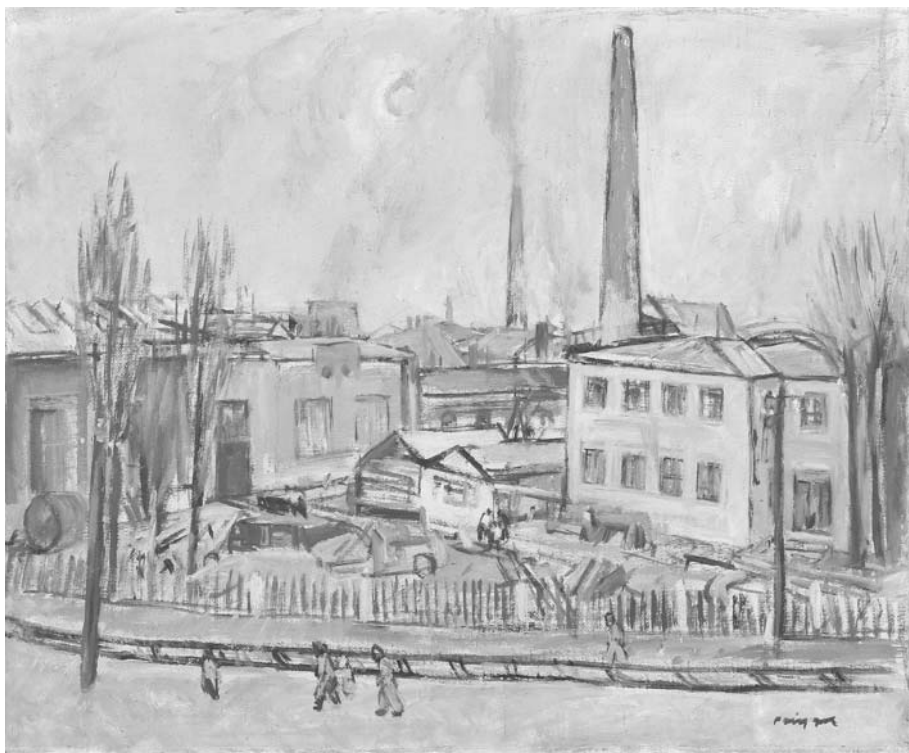
Той е от онази генерация български художници, която с творческото си и човешко присъствие осъществява връзката между новаторските търсения в изкуството на трийсетте години и следвоенните поколения в едно граматично за изкуството и културата ни време.

Освен като живописец, Любен Гайдаров изиграва голяма роля в културния живот на Перник и страната. През 50-те години е един от основателите на групата на СБХ в Перник, а по-късно неин секретар. Той е един от инициаторите за създаване на художествена галерия в града, както и на Детската школа по изобразително изкуство в града, в която преподава години наред. Повече от двадесет изявени имена в съвременното българско изкуство са негови ученици.

Малко са примерите в нашето изкуство, когато живот и творчество са така органично преплетени. Съдбата ще даде художника Любен Гайдаров с близо вековен жизнен път и по-важното – ще го въоръжи с онази сила на духа и устойчивост на характера, призвани да съхранят таланта, превеждайки го през трудности, обрати и съмнения.

С известни прекъсвания творчеството на Любен Гайдаров се простира в ретектиращите осем десетилетия. Генеративно близък с „Новите художници“, Гайдаров формално е свързан с Дружество „Съременно изкуство“, в чийто раздел на общите художествени изложби от началото на 30-те години на миналия век излага първите си платна. По-скоро инцидентни, отколкото системни, за тези изяви днес може да се съди от скромната информация на каталозите. Нищо не е съхранено и от двете последователни изложби от акварелни пейзажи, които художникът урежда през шестгодишното си учителстване в Петрич. Всъщност един пейзаж, рисуван през 1940 година. В околностите на Шип и показан в настоящата изложба, може да даде известна представа за посоката на търсенията от този период.

След Пирдон и Петрич, Перник става поредният пристан за художника, принуден както много свои колеги след Академията да напусне столицата и да се пос-

Любен Гайдаров – „Завод „Георги Димитров“ – Перник“, 1959 г.

вети на благородното, но много често неблагоприятно поприще на учителската професия. Съдбата ще го свърже завинаги с този град, в който художникът няма да бъде принуден дълго и надалеч да търси своите сюжети и модели. Фабриците и заводските комини буквално надничат в прозореца на скромната му стая. Индустриалният пейзаж започва на отсрещния тротоар.

Картините от този период дават облика на художника такъв, какъвто го познаваме от вече последователното му присъствие на общите изложби от края на 40-те години. Сурови лица на миньори, пресъздадени със сурови изразни средства. Живописата му е плътна, без бравурни изпълнения, следваща една „умерено сезанистка линия“, както го определя критиката. „Автопортрет“ от 1947 г. е творба с програмен характер за творчеството му от този период. Тази линия, отстоявана и развивана от „Новите“ едно десетилетие по-рано, съвсем скоро ще отстъпи място на нормативната естетика, в чиято сковаваща прегръдка ще се окаже, макар и за кратко и Любен Гайдаров.

60-те години в българското изкуство, с настъпилото разкрепостяване на ху-

гожествената догматика, с разкриването на нови възможности и хоризонти, са важен етап в творчеството на Гайдаров. Тук ще открием неговия вече оформен художествен облик. Свързал съдбата си с град Перник, художникът се нарежда сред най-ярките представители на индустриалния пейзаж и трудова тема в българската живопис. Творби като „Брикетната фабрика“, „Привет на миньорите“, „Миньорски натюрморт“ отгавна са се превърнали в класически за развитието на жанра и бележат неговите върхови постижения. В едно платно от 1969 година („След смяна“) Гайдаров ще издигне образа на обикновения работник до нивото на символа.

Прието е да се смята, че с появяването на „Сигнал матрос“ (1977) започва нов период в творчеството на Любен Гайдаров. Картината е контрапункт на всичко онова, което художникът е създал до този момент. Как се е развивал този процес на преодоляване на външно-напогодителното и реалистично отношение към художествената форма е трудно да се съди. От този момент всичко създадено от Любен Гайдаров е осъзнат и дълбоко преживян израз на свободната творческа воля. Реализмът на формата и съгържанието отстъпват място на аналитичен подход и синтез на пластичния език. Радикална промяна настъпва и в колоритното изграждане на творбите. Пестеливата, макар и майсторски хармонизирана цветност в охри, зелено-сини и гълъбово сиви тоналности на живописата му до края на 60-те години отстъпва на чист и интензивен цвят. Дълбоки синьо-виолетови и розово нежни колоритни решения хармонизират или контрастно се противопоставят на оксигни зелени, кобалтови жълти и емоционално наситени червени акценти.

Склонността на автора към пластични и философски обобщения, която се развива през годините в пълна степен се проявява в неговото късно творчество и намира израз в големи алегорични композиции, чийто сюжет не винаги е лесен за дешифриране. Художникът понася сюжета и образа в емоционално съгъстена атмосфера, наситена с тревожни въпроси, атавистични комплекси или съдбовна предопределеност. Все по-често в произведенията след 80-те години в емоционалния строй на картината властно проникват минорни интонации. Драматизмът рефлектира и в наименованията на творбите, отекващи като тревожните и парещи въпроси на битието: „Защо?“ (80-те год.), „Не!“ (80-те год.), „Страх“ (края на 80-те год.) и др. Условното, но духовно наситено пространство на картините се изпълва с големи групи от хора, унифицирани като физическа характеристика, застъпили в експресивни жестиккулации, сякаш тласнати неизвестно къде от нечия невидима, но могъща воля.

Сто години след рождението на Любен Гайдаров имаме възможност да видим в голяма ретроспекция живописното наследство на художника. Заг тези платна, събрани от колекциите на гържавни галерии и частни сбирки, заг суровата и материална плътност на индустриалните пейзажи, заг духовно наситената атмосфера на късните композиции и нежно нюансираната лирика на портретите, се крият неподозирани пластове от топло човешко присъствие, изстрагана истина и безкрайна отгавеност на изкуството.

Николай УШАВАЛИЙСКИ

СИМПОЗИУМ ПО СКУЛПТУРА ВЪРХУ ВАРОВИК

Националният симпозиум по скулптура Върху Варовик в Южна Австралия е важно събитие в областта на съвременните визуални изкуства, което ангажира творци и широката общественост към концептуалното развитие, създаване на творби, развитието на уменията и критически дебат, а материалът, който ще се използва е кораловочервен варовик (Coral colour limestone). Симпозиумът осигурява възможности за професионално развитие на творци, които същевременно ще работят и посещават майсторски класове, водени от утвърдени австралийски професионалисти. По време на симпозиума ще има също така и работилници по скулптура за млади хора. Лекциите по време на симпозиума ще засегнат значението и развитието на изобразителното изкуство и скулптурата, както и създаването на нови творби. Следващият национален симпозиум по скулптура Върху Варовик ще се проведе през март 2007 година. Журито ще избере 50 творци и ще ги покани да участват в Симпозиума.

Краен срок за регистрация на участие – октомври 2006 г.

За повече подробности за кандидатстване (необходимата документация и адрес за контакти), моля посетете сайта:

www.aiesm.com, раздел „Възможности“.

ПАНАИР НА ДЕТСКАТА КНИГА – БОЛОНЯ РЕГЛАМЕНТ ЗА УЧАСТИЕ

Четиридесет и четвъртото издание на „Панаира на детската книга в Болоня“ ще се проведе от 24 до 27 април 2007 година. Панаирът предлага повече от 20,000 кв м изложбена площ в 7 павилиона. Всяка година Панаирът на детската книга предлага специални инициативи и възможности за творци от цял свят, най-важната и престижна от които е Изложбата за илюстратори

В Изложбата могат да участват:

илюстратори, професионалисти и непрофесионалисти, които изпращат не-публикувани творби, или творби, публикувани през последните две години, учители по изкуствата с проекти, направени от техни студенти в последните две години от следването им, издатели, които представят свои илюстратори.

Краен срок за изпращане на творбите – 31 октомври 2006 г. на адрес:

Illustrators Exhibition: – Fiction – Non Fiction; BolognaFiere;

Piazza Costituzione 6; 40128 Bologna – Italy

Информация за конкурса – sbhart.com. и „Деловодство“ на СБХ.

Уважаеми колеги,

Напамяте Ве, че изложбеният план за 2007 год.
се изготвя в края на месец октомври.

Молби за индивидуални и групови изложби се приемат
от 1 до 30 октомври при Марта Игнатова,
тел. 8467113

КОНКУРС ДИЗАЙН – ЯПОНИЯ

Международен конкурс по дизайн Осака 2006 година

Японската фондация по дизайн (ЯФД) организира международни конкурси като Всеки кръг е посветен на определена тема.

ЯФД е свързала целите на Международния конкурс по дизайн Осака 2006 г. с осигуряване на повече възможности за сътрудничество между дизайнерите и компаниите от сферата на индустрията и разпространението, както и да съдейства за установяването на система за комерсиализация на предложените идеи в областта на дизайна.

За Международния конкурс по дизайн Осака 2006 година ЯФД ще покани за участие дизайнери с новаторски идеи, които ще стимулират разработването на нови продукти и ново изследване на пазара, с възможност да бъдат комерсиализирани в следващите няколко години.

Основна тема: РОБОТЪТ; Подтема 1. Комуникация

Да съобщите необходимата информация по съответния начин когато и където е необходимо е от голямо значение за създаването на сигурна и стабилна жизнена среда. За да може нашето общество да функционира по-успешно трябва да се постигне ефективна комуникация при всяка ситуация по най-различни начини, като например превантивни действия или действия в резултат на катастрофи, престъпления и там, където общуваме с другите в ежедневния ни живот. За решаването на това предизвикателство съществуват много видове работи. Очакват се функционални идеи в областта на дизайна, обрънати към човека и неговата среда.

Подтема 2. ТРАНСПОРТ

Много видове работи могат да бъдат полезни при транспортиране на хора и стоки. Тези работи трябва да са надеждни и здрави. Очакват се предложения за обществения транспорт и други системи, свързани с услугите.

Подтема 3. ОПОРА

Все по-голямо значение придобиват уредите или средствата, предназначени да помагат на хора, или да изпълняват човешки функции. За решаване на това предизвикателство са нужни нови идеи. Същевременно се очаква, че предложенията за нови идеи за улесняване човешката дейност в информационните медии ще направят живота на хората по-активен.

Идеи за „РОБОТ“ за търговски или обществени съоръжения също се приемат за конкурса.

Програма – 2006 година:

Прием на участници – от 20 септември до 22 октомври

Оценяване на участници – 14, 15 октомври.

Програма – 2007 година

Началото на февруари: Семинар за развитието на нови продукти и обявяване на наградите

Награди:

Златна награда – \$ 10000
Сребърна награда – \$ 5000
Бронзова награда – \$ 2500

Почетни грамоти ще бъдат раздадени на ограничен брой участници.
Кандидатства се само на съответната страница на уебсайта на ЯФД

За повече информация за кандидатстването: Свържете се с JDF
International Design Competition Osaka 2006 Secretariat чрез e-mail.

Контакти по телефона не се правят.

3-1-8, Umeda 1 – Chome Kita-Ku, Osaka 530-0001 JAPAN
e-mail: compe2006@jdf-compe.com

Посолството на държавата Палестина в Република България се обръща към СБХ с покана за участие в конкурс за калиграма с името Палестина, организиран от Палестинския социален комитет – Абу Даби, с награден фонд над 7 000 ш.д. Чрез оригинален дизайн запазете буквите на думата „Палестина“ (името е гадено на български, английски и арабски езици).

Краен срок за изпращане на калиграмите – 31 декември 2006 г.

За повече информация и условия за участие в конкурса – уебсайт
www.albayara.com: e-mail: contest@albayara.com

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Имаме удоволствието да Ви информираме, че ARTZEPT е обявила своя годишен конкурс за дизайн.

Конкурсът „ARTZEPTER 2006“ е за дизайн на „Комплект съдове за закуска“ (сервиз за закуска, като например купа за бадеми, Всички видове ядки, овесени ядки и други).

Имайки предвид добрата професионална подготовка и таланта на българските дизайнери, от името на Цептер България искаме да изразим своята надежда, че бихме могли да излъчим победител в тази красива творческа напревара.

Наградите за първите три места:

Първа – € 10000;

Втора – € 4000;

Трета – € 3000

С уважение: Цвета Райчева,

Маркетинг директор

ZEPTER BULGARIA EOOD

6, Alexander Jendov Str.; Sofia, 1113; Phone +359 2 971 13 83;

Fax ++359 2 971 39 82; marketing@zepter.bg; www.zepter.com

Tsveta Raycheva Marketing Director

За повече подробности – „Деловодство“ на СБХ, „Шипка“ 6

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА ИЗЛОЖБА „ЗЕМЯТА НА БОТЕВ“

Посвещава се на 130-годишнината от подвига на Христо Ботев и неговата чета и 9 ноември – Ден на освобождението на Враца от турско робство

Коември-декември 2006 г., гр. Враца

I. Изложбата е за живопис, скулптура, графика и приложни изкуства

II. Творбите ще се събират на 18 и 19 октомври 2006 г. от 9.00 до 18.00 часа в Художествена галерия „Иван Фунев“ гр. Враца към Регионален исторически музей с художествена галерия (РИМХГ) – Враца

III. Всеки автор може да представи до три работи в съответния раздел – живопис, графика, скулптура и приложни изкуства

IV. Творбите ще се селектират и журират от СБХ. Журито ще вземе под внимание тематичната насоченост на представените произведения

V. Награди:

1. Голяма награда:

– една за живопис – 500 лева

– една за скулптура – 500 лева

– една за графика – 350 лева

– една за приложно изкуство – 300 лева

2. Награда на СБХ – 500 лв.

3. Награда на кмета на Община Враца – 400 лв.

4. Първа награда:

– една за живопис – 400 лева

– една за скулптура – 400 лева

– една за графика – 250 лева

– една за приложно изкуство – 200 лева

5. Поощрителни награди:

– по една поощрителна награда за всеки раздел, съответно от 200 лв. – живопис, 150 лв. – скулптура и по 100 лв. за графика и приложно изкуство.

6. Награди на обществени и финансови организации

VI. Изложбата ще бъде открита на 9 ноември 2006 г. от 10.30 часа в галерия „Иван Фунев“ при (РИМХГ) – Враца и ще продължи до 10.12.2006 г.

Авторите сами поемат разходите по транспортирането на работите си преди и след изложбата.

Организирането и финансирането на изложбата се извършва от Община Враца със съдействието на Съюза на българските художници и Представителството на СБХ – Враца.

За контакти: Рагосвета Крумова – Началник отдел „Култура“ при Община Враца – телефон 092/ 62 92 86 и 092/ 62 64 58, GSM 0888/88 99 23

Стефан Стефанов – председател на Представителството на СБХ Враца
GSM 0898/58 42 83

НАЦИОНАЛНА МЛАДЕЖКА ИЗЛОЖБА

(Живопис, скулптура, графика и други съвременни визуални форми)

1. Организатори: СБХ, МФ „Св.Св. Кирил и Методий“
2. Време и място на провеждане: 24 ноември – 17 декември 2006 г. – Национален център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6 - II, III и IV етаж.
3. Цели и задачи: да стимулира усилията на младите творци и да покаже тенденциите на развитие, реалните постижения и възможности на младото поколение в нашето съвременно изкуство.

Описание на проекта: Изложбата се организира на всеки две календарни години. В нея могат да участват български художници и критици до 35 години, ненавършени към 31 декември 2006 г., независимо дали имат завършено художествено образование или са студенти във висши училища по изкуствата. Всеки автор може да участва самостоятелно или в кураторски проект.

Кандидатите за участие в изложбата имат пълна свобода в стиловете си предпочитания, в тематичния и сюжетен избор.

За студентите: не се допускат за участие дипломни работи или произведения, които са учебни задачи или са били обект на обществена защита и корекции от преподавателите.

Всеки автор може да представи: Живопис – до 3 бр., Скулптура – до 3 бр., Графика – до 5 бр. без ограничения в техниката и материала.

Общата площ за индивидуално участие в изложбата не трябва да надвишава 6 линейни метра за живопис и графика, 6 кв. м. за скулптура и 10 кв. м. за други съвременни визуални форми. Същите условия се отнасят и за авторите, които участват в кураторски проекти. В един проект могат да бъдат представени максимално 5 автора. Не се допуска едновременно индивидуално участие и участие в кураторски проекти.

Изкуствоведите участват с кураторски проекти. Кураторски проекти могат да се представят и от художници, които се обединяват от обща идея, художествен похват или друг признак. Кураторските проекти се представят на 20 септември 2006 г. в СБХ, ул. „Шипка“ 6 – Ани Шапкарова. Те трябва да съдържат текст (концепция) и визуален материал на CD или разпечатан на хартиен носител, както и заявка за необходимата техника за представяне по време на изложбата.

Резултати от селекцията на проектите – 1 октомври 2006 г.

Творбите за изложбата се приемат на 21 ноември т.г. от 10 до 17 часа в СБХ – ул. „Шипка“ 6 – II етаж.

Жури, назначено от председателя на СБХ селектира творбите за участие в изложбата на 22 ноември 2006 г.

СБХ учредява голяма награда на Националната младежка изложба в размер на 3000 лева. Тя ще бъде определена от жури, назначено от Председателя на СБХ.

Международната фондация „Св.Св. Кирил и Методий“ осигурява награден фонд в размер на 10 000 шатски долара. Наградите се разпределят от жури, назначено от Председателя на МФ „Св.Св. Кирил и Методий“, според изискванията на правилника за провеждане на Националния конкурс за млади художници, критици и куратори. Изложбата се открива на 24 ноември т.г. от 18 часа.

На 11 октомври 2006 г. на III етаж на „Шипка“ 6 ще се открие националната изложба „Рисунката“, посветена на 110 години от създаването на НХА. В националната изложба „Рисунката“ могат да участват всички български художници. На всеки участник се предоставят до 2 линейни метра. Всеки автор може да представи до 3 броя рисунки. Приемане на работите – 5 октомври 2006 г.

Журиране на творбите – 6 октомври 2006 г. Поради недостиг на стъкла, творбите трябва да бъдат в рамки или добре фиксирани с подходяща система за самостоятелно окачване.

На 26.06. **Владимир Шунев** откри в българския културен център в Париж изложба-живопис. Това е 33-та самостоятелна изложба на автора и включва 33 творби, обединени в 6 цикъла. Същата изложба ще бъде показана и в София през септември в галерия „Икар“.

На 10 юли **Гаро Мурагян** отпразнува 50-годишния юбилей със самостоятелна, ретроспективна изложба на свои работи в галерия „Арт център 12“.

От 17 до 30 юли Дружеството на художниците „Тенец“ – град **Монтана**, проведе пленер за рисувана керамика в завод „Керамиквест“. Изложба от произведенията бе експонирана в салона на дружеството и показана в Берковица, Вършец и Лом. Участие в пленера взеха художници от България, Румъния, Македония и Сърбия.

На 18 юли НХГ и Културен център „Двореца“ – Балчик откриха изложбата – **Международен пленер „Двореца“** 2005-2006 – избрани творби. Изложбата се състоя в НХГ, София.

П. Панайотов – от изложбата на Секия 13

На 18 юли **Секия 13** откри своята годишна изложба в СБХ – зала „Рајко Алексиев“.

На 18 юли в сградата на СБХ, „Шипка“ 6 бе открита **VIII-та Национална изложба „ЖИВОПИСАТИРА“**.

Изложба „**Звезден прах**“ – живопис, графика, принт, видео на **Пламена Рачева, Милена Савулева и Пламен Монеv** бе открита на 19.07.2006 в Къща музей „Георги Велчев“ на Р И М – Варна, ул. „Радоко Димитрев“ № 8.

На 20 юли Националният музей на българското изобразително изкуство, Националният исторически музей, Националният църковен историко-археологически музей – Велико Търново, Специализираният музей за зографско и резбарско изкуство – Трявна представиха изложба „**Иконография на Св. Богородица**“ в криптата на Храм-паметник „Св. Александър Невски“.

На 27 юли **Ели Негелчева** представи своя изложба-керамика в Националната художествена галерия за чуждестранно изкуство.

На 17 август в залите на НХГ бе открита изложба „**Рисунката на Мърквичка**“, избрано от колекцията на Националната художествена галерия по

повод 150 години от рождението на художника

Пленерът за рисунка „Легенука 06“, организиран от АЕЦ Козлодуй съвместно с гружеството на художниците „СБХ“ – Лом, се провежда в периода 21 - 28.08.2006 г. във Врачанския Балкан. В него взеха участие **Галина Янакиева, Красимир Орманов, Ани Ванчов, Бисера Вълева, Кирил Апостолов, Веселин Зафиров, Екатерина Цветанова, Снежинка Кончовска и Спасе Перовски** от град Велес, Македония.

Проектът за симпозиум под названието „Илюзии в пейзажа“ – Аладжа манастир '2006 е развитие на една уникална авторска идея за „Въображението храм“ в съвременното българско изкуство, която има седемгодишна история.

Симпозиумът се провежда за трети път. Той се осъществява от 01.08.2006 – до 06.08.2006 с подкрепата на Община Варна и музей „Аладжа манастир“ към РИМ-Варна. Участниците бяха **Недко Буцев, доц. Красимир Добрев, Цветан Кръстев, проф. Свилен Стефанов, Велико Марин-**

чевски, Ирма Волева, доц. Валери Чакалов, Трифон Калфов, Нено Белчев, Атанас Гаджев, Стефан Божков, Станчо Станев. Автор на проекта е изкуствоведът Пламена Димитрова-Рачева.

На 8.08.2006 от 20.00 ч. в музея „Аладжа манастир“ бе официалното откриване на заключителната изложба. В нея бяха представени видеоарт, перформанс, принт, живопис, ленд арт, графика, пластика и др. По време на симпозиума се проведе интервюта и бе документиран целият творчески процес.

Изложба „**meguARToneгия**“ – инсталации и видеоарт на тема „Медиумите като протези на човешките сетива или органи“ с автор и куратор **Вероника Рачева** бе открита на 07.09.2006 от 19 ч. в Център за съвременно изкуство, гр. Шумен

Проектът се осъществява с финансовата помощ на Фонда за подкрепа на дебютни проекти – **Национален фонд „Култура“, Швейцарската културна програма в България, cult.bg и Гьоте институт.**

IN MEMORIAM

ВИОЛЕТА МАСЛАРОВА
(1925–2006)

ГЕОРГИ СЛАВОВ
(1923–2006)

КОСТАДИНКА ЦВЕТКОВА
(1929–2006)

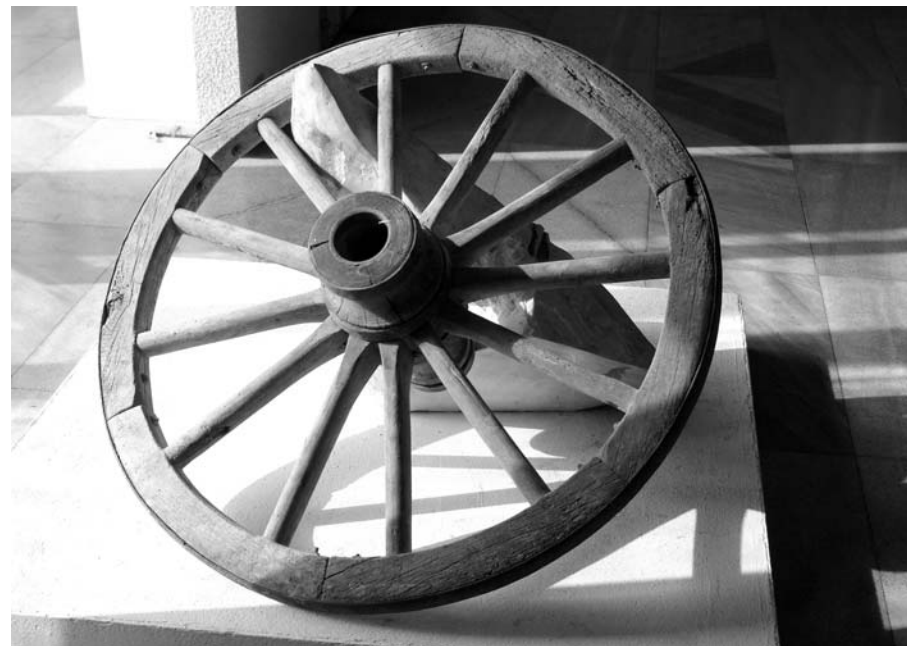
ОГНЯН МАРКОВ
(1935–2006)

НИКОЛА ТЕРЗИЕВ – ЖЕЛЯЗОТО
(1927–2006)

УСЕЩАНЕ ЗА СВОБОДА ПО ПОВОД ИЗЛОЖБАТА „МИТОЛОГИИ И BRUT ОБЕКТИ“

Най-сетне изложба (СБХ, ул. „Шипка“ 6, май 2006), която ни изненада с новото си усещане за академизъм. Казвам академизъм, защото и двамата автори, които по стечение на обстоятелствата са семейство, са възпитаници на НХА в София и са утвърдени наши творци – тя Ирина Угринова – плакатиист, а той – Милан Андриев – скулптор и преподавател във факултута по изящни изкуства в университета във Велико Търново.

Първата провокация идва от подбор на изразните средства. Угринова, мислеща в синтетизма на плакатния образ-метафора и познаваща печатните техники, тук отива отвъд ползаната материя – в мечтата за едно минало – магията на средиземноморската люлка на нашата цивилизация. Наистина странна география на мечтите и виденията. Но неочакваното още не е свършило. Двамата художници, иначе живеещи под един покрив, са създали двете си изложби независимо един от друг – в София и в Търново. На финала се оказва, че те са вървяли по една и съща нишка – блестящата Крито-Микенска цивилизация. Свободните листове на Угринова се взривяват от кълбото енергия, наречено цял-вита-лност-свирелост-изящество-могъщество-примитив-авангард. Всичко това Ирина внушава с необуздания си живописен „почерк“ – една лекота на мануалната

Милан Андриев

техника, неприсъща на „старателните“ етапи на полиграфическата медия, наречена печатан плакат. В респектиращите формати откриваме множество образи-фантазми, пространства-емоции, влетени в едно живописни следи от спонтанността и полиграфическата точност на принта. И когато се предадем на тази епигрейска авантюра, шокиращо разбираме, че авторката ни е телепортирала в съвременна дискотека, разтърсвана от hard-rock. И не ми се иска да узная как се осъществява тази симултанност. Вероятно чрез студенината на електриковите нюанси, вероятно чрез ритъма на смесващите се колоритни пластове, присъща само на съвремението ни или вероятно поради факта, че именно тя, Ирина Угринова купонджииката, е създала този нов прекрасен и малко плашеш, но омагьосващ ни свят.

Трудно си пробивах път през плътността на пространството в залата поради невероятно нагнетената осезаемост на енергиите. Те струяха и от пластиките на Милан Андриев – майсторът в нашето изкуство на съхранената примитивна мощ на гранита, разкрепостена с високооборотните му машини. Той винаги ни очарова с гързостта си да се съизмерва с биографията на свободния в природата камък, като отрича неговото опитомяване „за залата“. В съвместната изложба той прави следващата крачка – „разкрепостява“ още един извечен материал – червената глина, чиято вековна мисия е да следва покорно ръцете на ваятелите. В тухларната на Велико Търново той показва на тухлената форма пластическата ѝ способност за непрекъсваемост и непознатата ѝ самостоятелност. Послушната керамична форма „се възправя“ в една неприсъща монументалност, която „конструира“ нов образ – гревен кораб. Тук е и неочакваната близост между двамата творци – сюжетния мотив с този на Ирина – корабите на траките – тиванците – аргонавтите – хората от благословените земи на Хелеспонта.

В диалог с топлата прегръдка на изпалената керамика влиза и металът – от давна пренебрегван от Милан поради възможността за подчинението му. Но тук авторът не го превърща в богоподобно красив торс или друга възможна изясна трансформация. Напротив. Той разкрива непокорността на валцувото желязо, което „разцъфва“ свободно, като че без предварителна посока. Така вечните два материала – глина и метал, породили в историята на изкуството най-изящните образи и форми, в пластиките на Милан се разкриват в своя „хипи“ – вариант – в своята необузданост. Дръзкият жест на разкъсването на метала освобождава неговата очарователна суровост и непокорство. Може би в този миг се поражда и необяснимото усещане за разтърсващата сила на една електронна музика, на една плашеща ни младост.

След срещата с тази неочаквана и за авторите близост в преживяното, експозицията остави в мен усещане за свобода, присъща на онези хора, които умеят да живеят винаги във времето. Това отличава талантливите творци от добрите.

Благодаря Ви Ирина и Милан за мига талант и свобода.

Ирина АВРАМОВА

ОСМИ ЛЕТЕН САЛОН НА ЧАСТНИТЕ ГАЛЕРИИ

Димитър Чолаков – „Лято“

На 4 август 2006 г., Летният салон на частните галерии отвори врати за 8 път в Националния изложбен център за съвременно изкуство на ул. „Шипка“ 6.

Сборната експозиция, разположена на втория и третия етаж, представи художествени произведения от всички видове изкуства на около 20 частни галерии – „Анатол Габи Арт“, „Арт 36“, „Астри“, „Българи“, „Видима“, „Виктория“, „ЛИК“, „Масларски“, „Волар“, „Гама“, „Арт – М“, „Пагане“, „Панев“, „Париж“, „Слънце“, „Снежана“, „Теа“, „Теди“, „Хомо Футурос“.

Подредените творби показват търсенията и предпочитанията на колекционерите, художественото равнище на различните колекции. Картината е пъстра и многопосочна както по отношение на представените художници и техните творби, така и спрямо предпочитанията на отделните галерии.

ВСИЧКИ ПРАВЯТ МОЦАРТ

„Така правят всички...“ е фраза, която намигва към Моцарт, който правел всичко не като всички, както и към голямата нагпревара от събития, посветени на моцартовата година. „Така правят всички“ е шеговитата опера, но и мото на изложба, посветена на музиката, възторзите и драмите на гения. Експозицията, иницирана от Австрийското посолство, беше представена първо в гале-

Изкуство, думи...

Вихрони Попнеделев

Андрей Даниел

рия „Дебют“, през пролетта на 2006 г., а по-късно и на поредното издание на Аполония.

Авторите са трима професори в НХА: Андрей Даниел, Вихрони Попнеделев и Греди Асса (аналогията с тримата тенори е случайна и неизбежна поради музикалността на темата). Те са нарисували върху хартиите на Фабриано своя живописен коментар към творчеството на Амагеус. След филма на Форман, това е мястото, където сполучливо и съвременно се срещат и онагледяват трите хипостази на явлението Моцарт: Ритъм и изящество, копринени цветове с перуредена лекота при Попнеделев. Драматизмът на разкъсвания между неугържима креативност и неумолима обреченост автор при Андрей Даниел. Греди Асса пък извършва една почти графологична експертиза, кардиограма на психограмата, стичаща се по петолията.

Тримата художници са намерили точния път към онзи единствен Моцарт, който носят в себе си. Така проекцията на Андрей Даниел се занимава храбро с биографизма и с мита „Салиери“, съпътствал като сянката на орела всяко Моцартово гръзновение. Даниел, единственият гръзнал да портретува композитора, открива под привидно фриволните орнаменти на грехата, натегнатите волути на мощно духовно напрежение. Вихрони Попнеделев се потапя в светлите бързеи на музиката, а Греди Асса се взира в монохромната граница между дения и нощта, между реалното и мечтаното. Там, в зоната на зрача, където се е родил Реквиема и където страшният въпрос „Кой съм аз и защо съм тук?“ е кънтял с неустовия вик на хиляди цигулки.

Мария ЛАНДОВА